

Voorbeeldexamen Educatief Startbekwaam

Beoordelingsmodellen

Deel A - Taak 1

Bedtijd

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

Inhoud

1. De kandidaat geeft een introductie, bijvoorbeeld:
  - *Veel studenten slapen slecht/gaan te laat naar bed. Ik ga jullie tips geven om dit op te lossen.*
  - *In dit artikel wil ik jullie graag iets vertellen over het effect van het gebruik van media op slaap.*
  - ...
2. De kandidaat beschrijft de relatie tussen moe zijn en mediagebruik. Inhoudelijk komt dit overeen met:
  - *We zijn moe doordat we voor het slapen gaan te veel media gebruiken.*
  - OF
  - *Het heeft te maken met zelfcontrole. Dat heeft te maken met wanneer de opbrengst waardevol voor ons is. Hoe verder in de toekomst iets zich bevindt, hoe minder waardevol het voor ons is. Dat geldt ook voor mediagebruik en slapen.*
  - OF
  - *De langetermijneffecten van slapen wegen vaak niet op tegen de kortetermijneffecten van mediagebruik*
3. De kandidaat geeft de eerste reden waarom we te veel media gebruiken. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De eerste reden waarom we te veel media gebruiken is dat media er constant zijn/we altijd toegang tot media hebben.
4. De kandidaat geeft de tweede reden waarom we te veel media gebruiken. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De tweede reden dat we te veel media gebruiken is dat mediagebruik weinig kosten en veel baten heeft. / We hoeven weinig te investeren om ontspanning en entertainment te hebben.
5. De kandidaat geeft een eerste tip voor verminderen van mediagebruik. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Je moet jezelf niet in de verleiding brengen.
6. De kandidaat geeft een tweede tip voor het verminderen van mediagebruik. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Je mediagebruik op een goede manier laten renderen/bijhouden.

7. De kandidaat geeft een eerste (eigen) tip om mediagebruik te verminderen, bijvoorbeeld:
- Een timer zetten
  - In de streamingdienst uitzetten dat de volgende aflevering automatisch wordt afgespeeld;
  - De meldingen uitzetten op je smartphone;
  - Alle telefoons op elkaar leggen als je met vrienden afspreekt en de eerste die hem pakt betaalt een boete;
  - Een boek lezen;
  - Bordspelletjes doen;
  - ....
8. De kandidaat geeft een tweede (eigen) tip om mediagebruik te verminderen, bijvoorbeeld:
Zie item 7
9. De kandidaat geeft zijn mening over zijn mediagebruik in de avond, bijvoorbeeld:
- *Ik vind ook dat ik te veel media gebruik in de avond en zou dat graag willen veranderen.*
  - *Ik gebruik ook veel media in de avond, maar dat vind ik niet erg.*
  - *Ik gebruik niet veel media, dus ook niet in de avond. Dat vind ik erg prettig, want dan slaap ik beter.*
  - *Ik gebruik niet veel media in de avond en daar ben ik blij mee.*
  - ...
10. De kandidaat rondt zijn artikel af met een gepaste conclusie, bijvoorbeeld:
- *Mediagebruik speelt een belangrijke rol bij ons slaapgebrek. Door meer zelfcontrole kunnen we dit gebruik verminderen en zo een betere nachtrust hebben.*
  - *Door minder media te gebruiken kunnen we eerder naar bed gaan en beter slapen.*
  - ...

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Taaltechniek

Deel A - Taak 2

Taalverandering

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

Inhoud

1. De kandidaat legt uit wat er onderzocht is. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Hoe mensen spreken.
2. De kandidaat legt uit hoe de onderzoeker onderzoek doet. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De onderzoeker meet de precieze bewegingen van de tong met sensoren.
3. De kandidaat geeft de eerste bevinding van de onderzoeker over de bewegingen van de tong. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Noordelijke dialectsprekers hebben hun tong verder naar achter in de mond dan zuidelijke dialectsprekers.
4. De kandidaat geeft de tweede bevinding van de onderzoeker over de bewegingen van de tong. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Er bestaan verschillen in bewegingen van de tong bij mensen die een vreemde taal leren en moedertaalsprekers van die taal / Wanneer Nederlanders 'that' uitspreken, dan spreken ze vaak iets uit dat op een 'd' lijkt, maar eigenlijk moet dit verder naar voren.
5. De kandidaat geeft de bevinding van de onderzoeker over het woordje uh/uhm. Inhoudelijk komt dit overeen met:
In verschillende talen gebruiken vrouwen (en jonge mensen) relatief vaker 'uhm' dan 'uh' in vergelijking met mannen.
6. De kandidaat geeft de eerste hypothese bij de bevinding over uh/uhm. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De verandering is in het Engels gaande en door de grote invloed van het Engels wordt die verandering ook in andere talen overgenomen.
7. De kandidaat geeft de tweede hypothese bij de bevinding over uh/uhm. Inhoudelijk komt dit overeen met:
'Uhm' is een beleefder vorm dan 'uh' en omdat we beleefder worden (meer met communicatie bezig zijn), wordt er steeds meer 'uhm' gezegd.
8. De kandidaat geeft een eerste nut van dit soort onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Dit soort onderzoek laat zien dat taalveranderingen gebeuren zonder dat we daar echt bijilstaan.
9. De kandidaat geeft een tweede nut van dit soort onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Het laten zien van tongbewegingen zou mogelijk kunnen helpen bij het leren van een vreemde taal.

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Taaltechniek

Deel B - Taak 1

Bewust leven

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

Inhoud

1. De kandidaat schrijft een gepaste introductie. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Onze hogeschool heeft een aantal initiatieven bedacht voor bewust leven.
2. De kandidaat beschrijft het initiatief van de sportteams. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Het sportteaminitiatief houdt in dat studenten zich kunnen aansluiten bij een sportteam.
3. De kandidaat beschrijft het initiatief van de groentetas. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Het initiatief van de groentetas houdt in dat studenten een tas met groente en fruit kunnen bestellen.
4. De kandidaat beschrijft het initiatief van het UUR KULTUUR. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Het UUR KULTUUR organiseert elke maand een voorstelling of optreden waar studenten naartoe kunnen gaan.
5. De kandidaat beschrijft het initiatief van samen studeren. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Het buddyproject houdt in dat je samen met een groepje andere studenten samen kunt studeren of werken aan een opdracht. Een derdejaarsstudent helpt dan mee.
6. De kandidaat geeft een eerste argument voor het eerste initiatief dat hij kiest, bijvoorbeeld:
  - *Ik vind dit een heel goed idee, omdat sporten gezond is.*
  - *Dit is een goed idee, want met sporten ontmoet je ook veel nieuwe mensen en daar word je blij van.*
  - *Ik vind dit initiatief een goed idee, omdat het studenten zal stimuleren om gezonder te eten.*
  - *Dit is een goed idee, want zo hoef je zelf niet meer hard na te denken over wat je gaat koken.*
  - *Ik vind dit een goed idee, want culturele voorstellingen kunnen je een nieuwe kijk op het leven geven en dit is goed voor de ontwikkeling van studenten.*
  - *Ik vind dit een goed idee, want door samen te werken heb je vaak meer discipline om door te gaan.*
  - *Dit is een goed idee, want het is fijn om iemand te hebben die ervaring heeft met het vak en je kan helpen bij de problemen waar je tegenaan loopt.*

-...
7. De kandidaat geeft een tweede argument voor het eerste initiatief dat hij kiest, bijvoorbeeld:
Zie 5
8. De kandidaat geeft een eerste argument voor het tweede initiatief dat hij kiest, bijvoorbeeld:
Zie 5
9. De kandidaat geeft een tweede argument voor het tweede initiatief dat hij kiest, bijvoorbeeld:
Zie 5

10. De kandidaat schrijft een gepaste afsluiter, bijvoorbeeld:
- *Ik hoop dat veel studenten meedoen met deze leuke initiatieven.*
  - *Ik denk dat deze initiatieven mij zeker gaan helpen om bewuster te leven.*
  - ...

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Taaltechniek

Deel B - Taak 2

Aardbeien plukken

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

Inhoud

1. De kandidaat geeft een passende inleiding voor de samenvatting, bijvoorbeeld:
  - *Bij de studie AI leer je onder andere hoe robots ingezet kunnen worden op allerlei verschillende manieren om de mens te ondersteunen.*
  - *In deze samenvatting wordt toegelicht hoe AI ingezet kan worden om bijvoorbeeld aardbeien te plukken.*
  - *Ik ga iets vertellen over de toepassingen van AI.*
2. De kandidaat beschrijft het verschil tussen de mens en een computer (AI). Inhoudelijk komt dit overeen met:
Een mens leert in zijn leven automatisch labels te koppelen aan beelden, omdat hij in zijn leven vele voorbeelden heeft gezien. Voor een computer is het veel moeilijker om te vertellen wat er op een beeld te zien is.
3. De kandidaat beschrijft de eerste stap om aardbeien te detecteren. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De eerste stap is het verzamelen van veel en gevarieerd beeldmateriaal van rijpe en onrijpe aardbeien.
4. De kandidaat beschrijft de tweede stap om aardbeien te detecteren. Inhoudelijk komt dit overeen met:
In de tweede stap moet iemand handmatig alle beelden bekijken en vertellen waar de rijpe aardbeien zich bevinden.
5. De kandidaat beschrijft de derde stap om aardbeien te detecteren. Inhoudelijk komt dit overeen met:
In de derde stap worden de geannoteerde beelden gebruikt om de computer een aardbeimodel aan te leren.
6. De kandidaat geeft de mogelijkheden van het onderzoek. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Het principe waarmee aardbeien worden gelokaliseerd kan ook gebruikt worden voor andere producten.
7. De kandidaat geeft een passende afsluiting voor de samenvatting, bijvoorbeeld:
  - *De aardbeiplukrobot laat zien dat AI niet alleen maar eng en gevaarlijk hoeft te zijn.*
  - *AI kan ons op nog veel meer manieren helpen ons leven makkelijker te maken.*
  - ...

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Taaltechniek

Deel C - Taak 1

Debat

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

Inhoud

1. De kandidaat vertelt wat een positief gevolg kan zijn van stelling 1, bijvoorbeeld:
  - *Door alles vrij te laten verkopen, beschikt iedereen over dezelfde informatie en dat is toch goed?*
  - *Ik verdien momenteel een centje bij door de verkoop van notities en dat is toch wel fijn.*
  - *Als ik toch alles kan kopen, hoef ik niet meer naar de les en kan ik toch slagen voor een examen: echt handig voor een student die er naast zijn studies een baan op nahoudt.*
  - ...
2. De kandidaat vertelt wat een negatief gevolg kan zijn van stelling 1, bijvoorbeeld:
  - *Door alles vrij aan te bieden, heb je geen controle meer op de inhoud van de lessen. Misschien leer je dan wel foute zaken.*
  - *Een professor wordt betaald om materiaal te maken, niet voor de verspreiding van dat materiaal. Misschien stijgen de prijzen voor lesmaterialen en boeken wel als alles vrij te koop wordt aangeboden.*
  - ...
3. De kandidaat vertelt wat een positief gevolg kan zijn van stelling 2, bijvoorbeeld:
  - *Als het nepnieuws sensationeel is, kan het een discussie op gang brengen over het onderwerp van het nepnieuws.*
  - *Als de studenten weten dat de professoren af en toe foute informatie geven in de vorm van nepnieuws, dan kunnen de studenten geprikkeld worden om nog meer zelf op zoek te gaan naar goede bronnen en juiste informatie. Nepnieuws zorgt er dan voor dat het kritisch denken gestimuleerd wordt.*
  - *Het is goed om je bewust te worden van (de oorzaak/verspreiding van) nepnieuws.*
  - ...
4. De kandidaat vertelt wat een negatief gevolg kan zijn van stelling 2, bijvoorbeeld:
  - *We studeren om feiten te leren, onze kennis te vergroten en niet om naar meningen van individuen te luisteren.*
  - *Misschien geloven de studenten het nepnieuws wel en geven ze foute informatie door aan patiënten (als ze voor dokter studeren) of klanten (als ze een bedrijfsopleiding volgen).*
  - ...
5. De kandidaat vertelt wat een positief gevolg kan zijn van stelling 3, bijvoorbeeld:
  - *Als bedrijven sponsoren, beschikken we over grotere budgetten en kunnen we meer materiaal ontwikkelen.*
  - *Het is altijd goed om als hogeschool samen te werken met bedrijven. Door die samenwerking creëren we meer stageplaatsen en misschien zelfs arbeidsplaatsen voor onze studenten.*
  - ...

6. De kandidaat vertelt wat een negatief gevolg kan zijn van stelling 3, bijvoorbeeld:
- *Als bedrijven sponsoren, komt de vrijheid van meningsuiting in gevaar: een bedrijf dat geld geeft, wil alleen horen en lezen waar het ook zelf achter staat.*
  - *Het gevaar bestaat dat publicaties over minder populaire onderwerpen zullen verdwijnen, want daarvoor zullen we geen fondsen kunnen werven.*
  - ...
7. De kandidaat vertelt wat een positief gevolg kan zijn van stelling 4, bijvoorbeeld:
- *Een professor die toelaat dat studenten hem via sociale media contacteren, zal veel populairder zijn dan zijn collega's.*
  - *Alles gebeurt via sociale media. Als docenten lid worden van het netwerk van hun studenten, dan geven ze de boodschap dat ze toegankelijk zijn en durven studenten sneller hulp te zoeken als er iets niet goed gaat.*
  - ...
8. De kandidaat vertelt wat een negatief gevolg kan zijn van stelling 4, bijvoorbeeld:
- *Een docent die een vriendschapsverzoek accepteert, kan beschuldigd worden van partijdigheid.*
  - *Een professor die ingaat op een vriendschapsverzoek komt niet professioneel over.*
  - ...
9. De kandidaat geeft een relevant antwoord op de eerste vraag van de examiner: We mochten ook zelf een stelling meebrengen naar het debat. Welke stelling wil jij aan de andere studenten voorleggen? bijvoorbeeld:
- *Studenten moeten hun studies terugbetalen in de eerste twee jaar nadat ze hun diploma hebben behaald.*
  - *Elke student moet verplicht vrijwilligerswerk doen aan de universiteit (zoals helpen bij evenementen, studenten begeleiden die het moeilijk hebben...).*
  - ...
10. De kandidaat geeft een relevant antwoord op de tweede vraag van de examiner: Waarom wil je deze stelling aan de studenten voorleggen? bijvoorbeeld:
- *Omdat het voorstel tot terugbetaling van de studies onlangs in de krant stond en ik het er helemaal niet mee eens ben.*
  - *Omdat nog veel te weinig studenten vrijwilligerswerk doen.*
  - ...
11. De kandidaat geeft een relevant antwoord op de derde vraag van de examiner: Wat zou er volgens jou gedaan moeten worden met de uitkomsten van het debat? bijvoorbeeld:
- *De standpunten van de studenten zouden moeten voorgelegd worden aan het bestuur van de hogeschool.*
  - *Het bestuur van de hogeschool zou de uitkomsten kunnen gebruiken om haar beleid bij te sturen.*
  - ...
12. De kandidaat geeft een relevant antwoord op de vierde vraag van de examiner: Op welke manier kunnen we ervoor zorgen dat studenten naar dit debat komen? bijvoorbeeld:
- *Zoals ik zei, wordt sociale media overal en door bijna iedereen gebruikt. Ik zou een oproep voor een evenement dus zeker via sociale media verspreiden die de studenten vaak gebruiken.*
  - *Misschien kunnen we grote affiches ophangen in de gangen en in de eetruimtes waar veel studenten komen?*
  - ...

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Samenhang - Uitspraak - Vloeiendheid - Initiatief

Deel C - Taak 2

Nederland fietsland

De taak wordt inhoudelijk en vormelijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria. Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan deze criteria.

Inhoud

1. De kandidaat geeft een passende inleiding bij zijn presentatie, bijvoorbeeld:
  - *De fiets is misschien wel dé oplossing voor problemen als files, smog en verkeersongelukken.*
  - *We kunnen grote steden leefbaarder maken door met z'n allen de fiets te gebruiken.*
2. De kandidaat vertelt over de onbewuste bekwaamheid. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Hoewel je in Nederland goed kunt fietsen, is er geen eenduidigheid over hoe je een stad fietsvriendelijk maakt. / is er geen opleiding die met fietsbeleid te maken heeft.
3. De kandidaat legt uit hoe fietsvriendelijke steden tot stand kwamen (eerste element). Inhoudelijk komt dit overeen met:
Toen het aantal auto's sterk toenam, raakten de oude stadscentra verstopt, omdat ze niet berekend waren op de auto.
4. De kandidaat legt uit hoe fietsvriendelijke steden tot stand kwamen (tweede element). Inhoudelijk komt dit overeen met:
Door de vele verkeersdoden waren er protesten, omdat mensen veilige woonstraten en woonwijken wilden. Dit droeg bij aan de populariteit van de fiets.
5. De kandidaat legt uit hoe fietsvriendelijke steden tot stand kwamen (derde element). Hij legt uit wat de weidewinkelwet is. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De weidewinkelwet zegt dat er geen supermarkten en andere winkels buiten bebouwd gebied mogen zijn.
6. De kandidaat legt uit hoe de weidewinkelwet heeft bijgedragen aan fietsvriendelijke steden. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Vanwege de weidewinkelwet is het vaak gemakkelijker om boodschappen te doen en de kinderen op te halen met de fiets dan met de auto of het openbaar vervoer.
7. De kandidaat legt uit hoe fietsvriendelijke steden tot stand kwamen (vierde element). Hij legt uit wat de wegenverkeerswet is. Inhoudelijk komt dit overeen met:
De wegenverkeerswet houdt in dat auto's aansprakelijk zijn als er een ongeluk gebeurt tussen auto's en fietsers.
8. De kandidaat legt uit hoe de wegenverkeerswet heeft bijgedragen aan fietsvriendelijke steden. Inhoudelijk komt dit overeen met:
Door de wegenverkeerswet kunnen fietsers en voetgangers zich veiliger, omdat de auto altijd aansprakelijk zal zijn.

9. De kandidaat beantwoordt de eerste vraag van de examiner (Wat is volgens jou belangrijk om een veilige fietsomgeving te creëren en waarom? Kun je een concreet voorbeeld geven? Noem iets wat je nog niet eerder hebt gezegd.), bijvoorbeeld:
- *Fietspaden zijn belangrijk, zodat fietsers niet op dezelfde weg als auto's hoeven te rijden.*
  - *Gratis helm bij zorgverzekering is belangrijk.*
  - *Fietscursus op de basisschool of als je in Nederland komt wonen is belangrijk.*
  - .....
10. De kandidaat beantwoordt de tweede vraag van de examiner (Wat is volgens jou een mogelijke reden waarom mensen niet op de fiets stappen?), bijvoorbeeld:
- *Het duurt langer, je bent minder snel dan met de auto.*
  - *Je kunt minder boodschappen meenemen dan met de auto.*
  - ...
11. De kandidaat beantwoordt de derde vraag van de examiner (Wat is volgens jou een mogelijke reden waarom mensen juist wel op de fiets stappen?), bijvoorbeeld:
- *Het is gezond, je bent in de frisse lucht.*
  - *Je bent veel flexibeler.*
  - *Je staat niet in de file.*
12. De kandidaat beantwoordt de vierde vraag van de examiner (Maak eens een vergelijking tussen Nederland fietsland en een ander land? Wat zijn overeenkomsten of verschillen?), bijvoorbeeld:
- *In Griekenland fietst bijna niemand. Het land heeft bijna geen fietspaden en er zijn ook heel veel heuvels, waardoor fietsen gevaarlijk en moeilijk is.*
  - *In België gaan ook veel mensen op de fiets. We hebben daar veel fietspaden net als in Nederland.*
13. De kandidaat beantwoordt de vijfde vraag van de examiner (In Nederland ligt de aansprakelijkheid in eerste instantie altijd bij de auto. Dus als er een aanrijding is tussen een fietser en een auto, dan is de autobestuurder aansprakelijk voor de schade van de fietser. Wat vind jij van deze regel?), bijvoorbeeld:
- *Dat vind ik goed, want een auto is gevaarlijker dan een fietser/een fietser is minder sterk dan een auto.*
  - *Dat vind ik niet goed, want dan letten fietsers minder goed op als ze gaan fietsen.*

Vorm: zie beschrijving achteraan

Woordenschat - Grammatica - Cohesie - Uitspraak - Vloeiendheid - Initiatief

Vormelijke criteria Educatief Startbekwaam

Een minimaal acceptabele prestatie voldoet aan de volgende criteria.

Woordenschat

Woordenschat verwijst naar de lexicale variatie en het accurate gebruik van woorden en termen in de prestatie.

Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar:

- *Bereik* van de woordenschat: heeft betrekking op de omvang van de woordenschat in relatie tot de taak. Een brede lexicale variatie impliceert dat de kandidaat over een ruime woordenschat beschikt en veel synoniemen beheerst. Lexicale hiaten (bijv. een woord niet kennen en het omschrijven of vervangen door een minder goed synoniem) of het consequent kiezen voor algemene sjablonen (bijv. “doen” in plaats van specifieke werkwoorden), wijzen op een beperkt woordenschatbereik.
- *Gebruik* van de woordenschat: verwijst naar de mate van trefzekerheid in woordkeus. Naast accuraatheid (gebruik van juiste woorden) gaat het hier ook om specificiteit en nuance in de woordkeuze in plaats van gebruik van vooral algemene woorden en over het al dan niet (juist) gebruiken van idioom.

De lexicale variatie is voldoende en eventuele lexicale hiaten staan de begrijpelijkheid niet in de weg.

De lexicale variatie is groot genoeg om frequente letterlijke herhalingen te voorkomen. Lexicale hiaten en fouten komen hier en daar voor, maar verhinderen de begrijpelijkheid van de tekst niet. Af en toe wordt er een synoniem gekozen dat minder goed past binnen de context (bv. ‘simpel’ vs ‘eenvoudig’).

Grammatica

Onder grammatica valt alles wat te maken heeft met woordstructuur, zinsstructuur en de onderlinge verhoudingen tussen de verschillende elementen in een zin.

Om het criterium grammatica te beoordelen, bekijkt de beoordelaar de volgende grammaticale aspecten:

- congruentie (lidwoord, werkwoord [getal, persoon en tijd], adjectief, substantief [getal])
- werkwoordvervoeging, naamwoordverbuiging;
- gebruik hulpwerkwoorden en koppelwerkwoorden;
- woordgroepen (plaats van het adjectief, werkwoordelijke eindgroep);
- zinsstructuur (hoofd- en bijzinsvolgorde, inversie, inbedding, negatie).

De meeste grammaticale constructies worden goed gebruikt, hoewel hier en daar fouten gemaakt worden.

Uitingen bevatten zowel eenvoudige als meer complexe grammaticale constructies en zinspatronen. Vaak voorkomende complexe constructies (bv. inversie, onderschikking) zijn meestal foutloos.

Cohesie

Het criterium cohesie heeft betrekking op de vormelijke samenhang van een tekst.

Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar onderstaande structurerende elementen:

- taalelementen die de tekstinhoud ordenen (bijv. ten eerste, vervolgens, ten slotte,...);
- verbindingswoorden en voegwoorden, die de inhoudelijke verbanden binnen of tussen zinnen expliciteren (bijv. verder, daarentegen, ondanks, alhoewel, en of maar, want, terwijl, als);
- verwijswwoorden (voornaamwoorden en bijwoorden).

Daarnaast specifiek voor mondeling taalgebruik:

- herhalingen en herformuleringen (in langere prestaties) zodat de luisteraar steeds kan volgen.

De prestatie vormt een samenhangend en coherent geheel, waarbij er af en toe wel sprake is van enige 'springerigheid'.

Structurerende elementen worden doorgaans correct gebruikt en ondersteunen de coherentie van de prestatie. Af en toe wordt er echter een structurerend element verkeerd gebruikt, vergeten (waardoor de prestatie inhoudelijke sprongen kan vertonen) of overgebruikt. Verwijswoorden worden meestal op juiste wijze gebruikt.

Taaltechniek

Taaltechniek is een verzamelnaam voor technische onderdelen van schriftelijk taalgebruik.

Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar:

- spelling;
- interpunctie (gebruik van leestekens);
- alineagebruik;
- lay-out (opmaak/vormgeving van de tekst).

De tekst bevat enkele onopvallende of niet storende spelfouten. Interpunctie en lay-out voldoen aan de regels.

Het leestekengebruik voldoet aan de standaardconventies. Spelling en interpunctie zijn vrijwel correct en bevatten slechts hier en daar nog kleine fouten.

Indien relevant: de lay-out volgt de conventies van het genre in kwestie.

Uitspraak

Dit criterium verwijst naar de combinatie van accent, klemtoon en intonatie.

De uitspraak is duidelijk verstaanbaar en klinkt natuurlijk.

De uitspraak en intonatie zijn helder en natuurlijk, maar met een hoorbaar accent.

Vloeiendheid

Dit criterium heeft betrekking op de stroom van de taal. Hoe gelijkmatiger en natuurlijker die stroom, hoe vloeiender.

Aspecten die onder vloeiendheid vallen zijn:

- tempo;
- aarzelingen en pauzes;
- herstarts, herformuleringen, zelfcorrecties.

Er komen soms aarzelingen voor bij het zoeken naar de juiste formulering.

De vloeiendheid is goed, er zijn weinig merkbare of storende pauzes. De taaluitingen, ook de langere, kennen een gelijkmatig tempo.

Initiatief

Dit criterium heeft vooral betrekking op de actieve houding van de kandidaat en de mate waarin hij of zij de prestatie alleen kan dragen of dient te steunen op de examiner.

De kandidaat neemt een actieve houding aan.

De kandidaat kan de prestatie beginnen, gaande houden en beëindigen. De informatie en de vragen worden zelfstandig gebracht/gesteld. Hulp van de examiner is niet nodig.